

Крути – наша слава, наша історія

*Пам'ятай же, наша молоде, своїх попередників з-під Крут,
тих, що пішли і понесли у жертву державі всю радість юнацьку,
кохання і кров, і завжди у своїх починаннях пам'ятай,
що найсвятіше для них було, є і буде – це Бог і Україна*

100 років відділяють нас від однієї з найтрагічніших і водночас найшляхетніших сторінок нашої історії – нерівного бою молоді еліти української нації на станції Крути, залізниці Київ-Москва, що відбувся 29 січня 1918 року. Тоді перед оборонцями столиці України стояло важливе завдання – за будь-яку ціну зупинити просування більшовицьких військ на місто, які за кількістю багнетів переважали їх більш як у десять разів. Шлях 4-тисячному підрозділу червоної гвардії на чолі з есером Михайлом Муравйовим заступили 300 юнаків-добровольців з Києва – юнкери військової школи, студенти й гімназисти. Це були необстріляні юнаки, які не мали ніякого досвіду ведення воєнних дій, але всі сповнені рішучості дати відсіч московським зайдам.

Бойовий наказ наша молодь виконала, і звершила це у час, коли багато поважних лідерів ще не усвідомлювали необхідності боротьби за незалежність української держави. То ж пам'ять про полеглих завжди буде оповита ореолом слави і стане взірцем для майбутніх поколінь.

Юним полеглим героям

*А мати плакала
Вустами скутими
За рідним хлопчиком,
Що вмер під Крутами;
 Вернися, синочку,
 Вернися миленький,
 Хоч раз погладь іще
 Мою голівоньку;
Вернися, любий мій,
Вернися, сонечко
Подай ще раз мені
Свої долонечки!..
 І мати плакала
 Сльозами лютими –
 Та син не чув її:
 Поліг під Крутами.*

*Їх триста – легінів,
Їх триста соколів
Злягли порубані,
В снігу глибокому.
 Над світом – віхола,
 У серці – згарище,
 Снігам від крові аж
 Зробилось гаряче!
А мати плакала,
Втирала очечки,
До серця тулячи
Його сорочечку*

Ярина Черняк